



UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI  
FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDIQUES  
Ensenyament de Dret  
(Pla 2002)

## DRET CONSTITUCIONAL III

**Segon CURS**  
Segon Quadrimestre  
Curs 2002-2003

Assignatura Troncal!  
Crèdits Totals: 6

### PROFESSORS:

Dr. Jaume Vernet i Llobet  
Sra. Laura Román Martín  
Sra. Neus Oliveras Jané  
Sr. Josep Maria Pujol Massip  
Sr. Jordi Jaria i Manzano

**DRET CONSTITUCIONAL III**  
**PLA 2002**

**Ensenyament de Dret**

**5 crèdits (3 teòrics i 3 pràctics)**

**Segon quadrimestre**

**Assignatura obligatòria**

**Professors de l'Àrea de Dret Constitucional:**

Dr. Jaume Vernet i Llobet

Mra. Laura Román Martín

Mra. Neus Oliveras Jané

Dr. Josep Maria Pujol Massip

Dr. Jordi Jaria i Manzano

**Responsable de l'assignatura:**

Mra. Neus Oliveras Jané

**objectius:**

objectiu de l'assignatura és l'estudi, primerament, del règim general dels drets i deures constitucionals, per després presentar, de forma particularitzada, els principals drets i deures.

**temari:**

**Part general**

Concepte i classificació dels drets i llibertats. Evolució històrica i institucionalització. Assaig de classificació.

El règim constitucional. Noció de dret fonamental. Titularitat i condicions d'exercici dels drets. Deures constitucionals.

Exercici dels drets fonamentals. Els seus límits. Eficàcia dels drets i llibertats.

Les garanties no jurisdiccionals. La reserva de llei i el respecte al contingut essencial. El Defensor del Poble.

Les garanties jurisdiccionals. El procediment preferent i sumari. El recurs ampara constitucional: el seu règim jurídic. La protecció internacional.

La suspensió dels drets i llibertats. La suspensió col·lectiva: els estats excepcionals. La suspensió individual: la normativa antiterrorista.

## II. Part especial

7. El principi d'igualtat i el de dignitat. El principi d'igualtat. La igualtat formal i material. La prohibició de discriminació. El principi de dignitat de la persona.
8. Els drets de llibertat individual (I). El dret a la vida i a la integritat física i moral. El dret a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge. La inviolabilitat del domicili i de les comunicacions.
9. Els drets de llibertat individual (II). La llibertat de pensament. La llibertat religiosa. L'objecció de consciència.
10. El dret a la tutela judicial i els drets de llibertat, seguretat i de moviment. El dret a la tutela judicial efectiva. La prohibició de la indefensió. L'*habeas corpus* i altres drets del detingut. La llibertat de moviment.
11. Els drets polítics i de participació (I). La llibertat d'expressió. La llibertat i el dret a la informació.
12. Els drets polítics i de participació (II). El dret de reunió i de manifestació. El dret d'associació. El dret a participar en els assumptes públics i d'accés als càrrecs públics. El dret de sufragi. El dret de petició.
13. Els drets socioeconòmics (I). El dret a l'educació i la llibertat d'ensenyament. La llibertat de càtedra. L'autonomia universitària.
14. Els drets socioeconòmics (II). La llibertat sindical i el dret de vaga. La propietat privada i la llibertat d'empresa. El dret al treball. El dret al matrimoni i a la família. Altres drets no reconeguts a la Constitució de 1978.

### Bibliografia:

- Per preparar la part teòrica del programa podeu consultar els manuals més recents, que, ordenats alfabèticament, s'esmenten a continuació:
- ALVAREZ CONDE, E.; *Curso de Derecho Constitucional Español*, volum I, Madrid, Tecnos, 1999.
- ALZAGA VILLAAMIL, O. (dir.); *Comentarios a la Constitución española de 1978*, volums II y III, Cortes Generales/EDERSA, Madrid, 1997.
- BALAGUER CALLEJÓN, F. (coord.) et. al., *Derecho constitucional*, vol. II, Tecnos, Madrid, 1999.

DDAA; *Introducción a los Derechos Fundamentales (X jomadas de estudio)*, Ministerio de Justicia, Madrid, 1988.

DDAA; *Derechos Fundamentales y libertades públicas (XII jomadas de estudio)*, Ministerio de Justicia, Madrid, 1993.

ESTEBAN, J. de, I GONZÁLEZ-TREVIJANO, P.J.; *Curso de Derecho Constitucional Español*, volums I i II, Madrid, Publicaciones de la Universidad Complutense, 1992 i 1993.

FERNÁNDEZ FARRERAS, G.; *El recurso de amparo según la jurisprudencia constitucional*, Marcial Pons, Madrid, 1994.

FERNÁNDEZ SEGADO, F.; *El sistema constitucional español*, Madrid, Dykinson, 1992.

LÓPEZ GUERRA, L., et. al.; *Dret Constitucional*, volum I, València, Tirant lo Blanch, 1995.

PÉREZ ROYO, J.; *Curso de derecho constitucional*, Madrid, Marcial Pons, 1999.

PÉREZ LUÑO, A. E.; *Los derechos fundamentales*, Tecnos, Madrid, 1995.

PRIETO SANCHÍS, L.; *Estudios sobre derechos fundamentales*, Madrid, Debate, 1990.

RUBIO LLORENTE, F.; *Derechos fundamentales y principios constitucionales (Doctrina Jurisprudencial)*, Barcelona, Ariel, 1995.

SÁNCHEZ FERRIZ, R.; *Estudio sobre las libertades*, València, Tirant lo Blanch, 1989.

Per a la preparació de les pràctiques cal utilitzar repertoris de legislació i reculls de jurisprudència. Entre els primers, podeu consultar *Textos Constitucionales*, Barcelona, EUB, 1997. Entre els segons, el *Boletín de Jurisprudència Constitucional*, Madrid, Publicaciones de las Cortes Generales, que reproduceix les sentències del Tribunal Constitucional completes, així com l'adreça [www.tribunalconstitucional.es](http://www.tribunalconstitucional.es), que conté les sentències del Tribunal Constitucional des de l'any 1998.

### Criteris de qualificació:

L'assignatura té el caràcter quadrienal. L'assistència a les classes pràctiques és obligatòria. Cada alumne té dues convocatòries. L'examen constarà d'una part teòrica oral i d'una part pràctica. La part teòrica comptarà el doble que la part pràctica. Es considerarà suspès l'alumne que no arribi a una qualificació de 2 sobre 10 en qualsevol de les preguntes formulades a la part teòrica o en la part pràctica. Es proposaran lectures i treballs durant el curs.